

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह निर्देशक, एघारौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा					पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सार्वजनिक प्रशासन र विकास प्रशासन	100	40	विषयगत	४ प्रश्न X १५ अङ्क = ६० अङ्क २ प्रश्न X २० अङ्क = ४० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	100	40	विषयगत	४ प्रश्न X १५ अङ्क = ६० अङ्क २ प्रश्न X २० अङ्क = ४० अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता					पूर्णाङ्क :- ३०	
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			
अन्तर्वार्ता	30	-	मौखिक			

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७४/१०/२८

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह निर्देशक, एघारौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र: सार्वजनिक प्रशासन र विकास प्रशासन

खण्ड (क) सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन – (५० अङ्क)

1. शासन पद्धति

- 1.1 संबैधानिक विकासक्रम र वर्तमान संविधान
- 1.2 संघ, प्रादेशिक र स्थानिय तहको शासन पद्धति
- 1.3 नवीन सार्वजनिक शासन पद्धति र सार्वजनिक क्षेत्र व्यवस्थापन
- 1.4 नेपालको सुरक्षा प्रणाली, व्यवस्थापन र चुनौतिहरु
- 1.5 लोकतन्त्र, मानव अधिकार, कानूनी राज्य, समावेशीकरण र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
- 1.6 सूचनाको हक, पारदर्शिता

2. व्यवस्थापन

- 2.1 व्यवस्थापनको परिचय, कार्य सिद्धान्त, आयाम र चुनौतिहरु
- 2.2 आधुनिक व्यवस्थापनका समकालिन सम्भावना र चुनौतिहरु
 - 2.2.1 ज्ञान व्यवस्थापन
 - 2.2.2 प्रतिभा व्यवस्थापन
 - 2.2.3 विविधता व्यवस्थापन
 - 2.2.4 समय व्यवस्थापन
 - 2.2.5 द्वन्द्व व्यवस्थापन
 - 2.2.6 नेतृत्व र नियन्त्रण
 - 2.2.7 आयोजना व्यवस्थापन: तर्जुमा, विश्लेषण, अनुगमन, मूल्यांकन र नेपालको आयोजना व्यवस्थापन प्रणाली
 - 2.2.8 नेपालका सार्वजनिक संस्थानहरुको व्यवस्थापन

3. मानव स्रोत व्यवस्थापन

- 3.1 परिचय, महत्व र ऐतिहासिक विकासक्रम
- 3.2 मानव स्रोत व्यवस्थापनको परिवर्तित भूमिका
- 3.3 मानव स्रोत व्यवस्थापनको रणनीतिक उद्देश्य, मूल्य र सिद्धान्तहरु
- 3.4 मानव स्रोत व्यवस्थापनका प्रवृत्तिहरु
- 3.5 कार्य विश्लेषण: परिचय, महत्व र तरिकाहरु
- 3.6 मानव स्रोत योजना: उद्देश्य, प्रकृया र पद्धतिहरु
- 3.7 भर्ना, छनौट, नियुक्ति, बढुवा र तलब सुविधा
- 3.8 कार्यसम्पादन मूल्यांकन: पद्धति, समस्या र सुधारका उपायहरु
- 3.9 उत्तराधिकार योजना
- 3.10 तालिम
- 3.11 संगठनात्मक व्यवहार, संस्कृति र श्रम सम्बन्ध

4. वित्तीय व्यवस्थापन

- 4.1 वित्तीय व्यवस्थापनको अर्थ, क्षेत्र र सैद्धान्तिक पक्ष
- 4.2 सरकारी वित्तीय प्रणाली: सरकारी वित्त, कर खर्च र सापटी
- 4.3 वित्तीय प्रणाली र वित्तीय बजार: पूँजी बजार, मुद्रा बजार, धितोपत्र बजार र स्टक एक्सचेञ्ज
- 4.4 बजेटका सिद्धान्त, प्रकार, महत्व र व्यवहारिकता
- 4.5 नेपालको सरकारी लेखा प्रणाली, लेखा परीक्षण र सार्वजनिक संस्थानहरुको लेखापद्धति
- 4.6 आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, जोखिम व्यवस्थापन र विश्लेषण
- 4.7 International Financial Reporting Standard (IFRS) र Nepal Financial Reporting Standard (NFRS) सम्बन्धी जानकारी

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह निर्देशक, एघारौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.8 वित्तीय स्थिरता, वित्तीय संस्कार र नेपालमा वित्तीय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम
- 4.9 सामाजिक सुरक्षा प्रणाली र नेपालको विद्यमान अवस्था
- 4.10 अनिवार्य अवकाश कोष र योगदानमुखि निवृत्तभरण प्रणाली
- 4.11 अन्तरराष्ट्रिय वित्तीय संस्थाहरु - विश्व बैंक, IMF, ADB, AIIB, BRICS, WTO

खण्ड (ख) : विकास प्रशासन र विकासका आयामहरु - (५० अङ्क)

1. विकास प्रशासन र व्यवस्थापन

- 1.1 विकासका पक्षहरु : आर्थिक, सामाजिक, राजनैतिक र संस्थागत
- 1.2 नेपालमा योजना : प्रयास, उपलब्धि र चुनौती
- 1.3 विकास प्रक्रियामा विकासका साभेदारहरु एवं वैदेशिक सहयोग परिचालन
- 1.4 विकासमा नागरिकको संलग्नता, नागरिक समाज, गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संस्थाहरु तथा विभिन्न समूहहरु
- 1.5 विकासका समसामयिक आयामहरु- मानव विकास, सार्वजनिक-निजी साभेदारी, दीगो विकास, गरिवी निवारण, समावेशी विकास
- 1.6 नेपालमा सामाजिक विविधताको अवस्था र परिणाम
- 1.7 विविधता व्यवस्थापन, श्रोत व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, गुनासो व्यवस्थापन, जन-व्यवस्थापन
- 1.8 सार्वजनिक संस्थाहरु : उपलब्धि र चुनौतीहरु
- 1.9 द्विपक्षीय, क्षेत्रीय र बहुपक्षीय प्रबन्ध, महासन्धि र सम्भौता : नेपालको प्रतिवद्धता, अपेक्षा, प्रयास र दायित्व
- 1.10 छिमेकी मुलुकसंग नेपालको पहुँच
- 1.11 प्रमुख अन्तर्राष्ट्रिय संघ र एजेन्सीहरु
- 1.12 महिला, लैङ्गिकता तथा समावेशिता
- 1.13 अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रणाली तथा नेपालमा यसको प्रयोग

2. व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकता

- 2.1 सार्वजनिक जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व
- 2.2 व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको अवधारणा र आयामहरु
- 2.3 सार्वजनिक प्रशासनमा व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको प्रबर्द्धनका उपाय र वर्तमान अवस्था
- 2.4 भ्रष्टाचार निवारण तथा भ्रष्टाचार निवारणका लागि गरिएका व्यवस्थाहरु

3. समसामयिक मुद्दाहरु

- 3.1 दीगो विकास र पर्यावरण
- 3.2 गरिवी निवारण
- 3.3 लैङ्गिक सवाल
- 3.4 सुशासन
- 3.5 खुला बजारमुखी अर्थतन्त्र
- 3.6 आर्थिक कुटनीति
- 3.7 रणनीतिक योजना प्रकृया
- 3.8 वार्ता र सम्भौता
- 3.9 सार्वजनिक नीजि साभेदारी प्रारूप
- 3.10 गैरसरकारी र नीजि क्षेत्र
- 3.11 बौद्धिक सम्पत्ति
- 3.12 नेपालमा स्वास्थ्य वीमा

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह निर्देशक, एघारौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	लामो उत्तर	समस्या समाधान
सार्वजनिक प्रशासन र विकास प्रशासन	(क)	५०	२ प्रश्न X १५ अङ्क = ३०	१ प्रश्न X २० अङ्क = २०
	(ख)	५०	२ प्रश्न X १५ अङ्क = ३०	१ प्रश्न X २० अङ्क = २०
जम्मा		१००	४ प्रश्न X १५ अङ्क = ६०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह निर्देशक, एघारौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड क - (५० अङ्क)

1. प्राधिकरण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
 - 1.1 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संगठनात्मक व्यवस्था
 - 1.2 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको वित्तीय अवस्था सम्बन्धी ज्ञान
 - 1.3 नेपालमा हवाई यातायातको विकासक्रम र चुनौती
 - 1.4 प्राधिकरणको योजना, बजेट र आयश्रोतहरु
 - 1.5 विमान स्थलमा गैह्र हवाई सेवा आयको स्थिति र वृद्धिका उपायहरु
 - 1.6 विमानस्थल व्यवस्थापनमा देखिका नयाँ आयामहरु
 - 1.7 ICAO Safety Management System सम्बन्धी ज्ञान
 - 1.8 ICAO Universal Safety Oversight Audit Program (USOAP) सम्बन्धी आधारभुत ज्ञान
2. लेखा र लेखापरीक्षण
 - 2.1 लेखा प्रणालीको विकासक्रम
 - 2.2 दोहोरो लेखा प्रणालीको महत्व, सिद्धान्त र विशेषता
 - 2.3 लेखाका मापदण्डहरुको प्रयोग र महत्व
 - 2.4 लेखा परिक्षण मापदण्डहरुको प्रयोग र महत्व
 - 2.5 आन्तरिक लेखा परिक्षण
 - 2.6 अन्तिम लेखा परिक्षण
 - 2.7 सामयिक लेखा परिक्षण
 - 2.8 कार्यमुलक लेखा परिक्षण
 - 2.9 व्यवस्थापन लेखा परिक्षण
 - 2.10 सामाजिक लेखा परिक्षण
 - 2.11 कर लेखा परिक्षण
 - 2.12 आन्तरिक नियन्त्रणका पद्धतिहरु
 - 2.13 आन्तरिक नियन्त्रण र आन्तरिक लेखा परिक्षणको अन्तर सम्बन्ध
 - 2.14 लेखा परिक्षणबाट औल्याइएका वेरुजुका प्रकारहरुको लेखांकन र फछ्यौट गर्ने व्यवस्था
 - 2.15 एकल खाता कोष प्रणाली
 - 2.16 राजश्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
 - 2.17 International Standard for Supreme Audit Institution
 - 2.18 लेखांकन समायोजनहरु
 - 2.18.1 Accrual and outstanding
 - 2.18.2 Prepaid expenses
 - 2.18.3 Reconciliation of Account
 - 2.18.4 Adjustments
 - 2.18.5 Disclosure
 - 2.19 जिम्मेवारी लेखांकन
 - 2.19.1 लागत केन्द्र
 - 2.19.2 मुनाफा केन्द्र
 - 2.19.3 लगानी केन्द्र
 - 2.20 वित्तीय लेखांकन
 - 2.21 व्यवस्थापन लेखांकन
 - 2.22 लागत लेखांकन
 - 2.23 आम्दानी लेखांकन
 - 2.24 मुद्रा लेखांकन
 - 2.25 चार्ट अफ एकाउण्ट
 - 2.26 आयकर लेखांकन

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह निर्देशक, एघारौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.27 म.अ.कर लेखांकन
- 2.28 लेखा निर्देशिका
- 2.29 Nepal Financial Reporting Standards (NFRS)
3. वित्तीय विवरणहरूको तयारी र प्रतिवेदन व्यवस्था
 - 3.1 परिक्षण सूची
 - 3.2 आय तथा व्यय विवरण
 - 3.3 वासलात
 - 3.4 नगद प्रवाह विवरण
 - 3.5 कोष प्रवाह विवरण
 - 3.6 नगद तथा तरलता व्यवस्थापन पद्धति
 - 3.7 प्रतिवेदन प्रणाली
4. आर्थिक प्रशासन
 - 4.1 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरू र महत्व
 - 4.2 बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
 - 4.3 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण Program Budget, Performance Budget, Zero base Budget
 - 4.4 वित्तीय योजना
 - 4.5 एकल खाता कोष: परिचय, उद्देश्य, विपेशता तथा महत्व
 - 4.6 कर: अर्थ, उद्देश्य, प्रकार तथा महत्व
 - 4.7 सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण
 - 4.8 आर्थिक प्रशासनमा जिम्मेवारी र जवाफदेहीता : (आर्थिक कारोवारमा वित्तीय तथा प्रशासकीय जवाफदेहीको आवश्यकता, आर्थिक प्रशासनमा प्रशासकीय प्रमुखहरूको जिम्मेवारी र जवाफदेहीको व्यवस्था, आर्थिक अनुशासनको मौजुदा स्थिति र समस्या)
 - 4.9 आर्थिक नीति, वित्तीय नीति, मौद्रिक नीति र विदेशी विनिमय नीति
 - 4.10 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको राजस्वका श्रोतहरू
 - 4.11 लिलाम सम्बन्धी व्यवस्था
5. जिन्सी तथा वित्तीय व्यवस्थापन र नियन्त्रण
 - 5.1 जिन्सी व्यवस्थापन तथा नियन्त्रण
 - 5.2 जोखिम व्यवस्थापन
 - 5.3 Financial Management Functions
 - 5.4 Working Capital Management
 - 5.5 Investment Appraisal Systems
 - 5.6 Cost of Debt and Capital
 - 5.7 Rate of return
 - 5.8 Financial Ratio Analysis
 - 5.9 Ethics and Corruption Control
 - 5.10 Credit management
 - 5.11 Financial Accountability and Transparency

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह निर्देशक, एघारौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड ख - (५० अङ्क)

- 6. योजना र बजेट**
 - 6.1 योजनाहरूको विकासक्रम, निर्माण प्रकृया, समस्या तथा चुनौतिहरू
 - 6.2 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
 - 6.3 खर्चका प्रकार
 - 6.4 राजस्वका आधारहरू
 - 6.5 रकमान्तर व्यवस्था
 - 6.6 Strategic Planning and Action Plan
 - 6.7 Income tax planning
 - 6.8 Project Management
- 7. बैकिङ, मुद्रा तथा विमा**
 - 7.1 Fundamental Knowledge of Banking System
 - 7.2 Exchange rate and its impact
 - 7.3 Banking and Financial Support
 - 7.4 Insurance and risk management
 - 7.5 Global currency
- 8. वैदेशिक सहायता**
 - 8.1 वैदेशिक सहायताको आवश्यकता र महत्व
 - 8.2 वैदेशिक सहायताको प्रकारहरू र भुक्तानी प्रकृया
 - 8.3 सोधभर्ना व्यवस्था
 - 8.4 विनिमय दर निर्धारण र व्यवस्थापन
 - 8.5 Procurement Guideline -World Bank and ADB
 - 8.6 Debt Financing
 - 8.7 वैदेशिक श्रोतबाट प्राप्त ऋण, अनुपातको लेखा
 - 8.8 Project Account तयारी सम्बन्धी जानकारी
- 9. ऐन तथा नियमहरू**
 - 9.1 लेखा परिक्षण ऐन, २०४८
 - 9.2 आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली २०५९
 - 9.3 गैह्र सैनिक हवाई उडान ऐन, २०१५ र गैह्र सैनिक हवाई उडान नियमावली, २०५२
 - 9.4 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
 - 9.5 नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
 - 9.6 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरूको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
 - 9.7 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
 - 9.8 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
 - 9.9 नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३
 - 9.10 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
 - 9.11 भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
 - 9.12 सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
 - 9.13 आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ तथा नियमावली, २०६४
 - 9.14 सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४
 - 9.15 पर्यटन नीति, २०६५
 - 9.16 विदेशी लगानी नीति, २०७१
 - 9.17 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
 - 9.18 अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
 - 9.19 जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह निर्देशक, एघारौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 9.20 लगानी बोर्ड ऐन, २०६८
 9.21 हवाई नीति २०६३
 9.22 मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ र मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३

दोस्रो पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ।

दोस्रो पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	लामो उत्तर	समस्या समाधान
सेवा सम्बन्धी	(क)	५०	२ प्रश्न X १५ अङ्क = ३०	१ प्रश्न X २० अङ्क = २०
	(ख)	५०	२ प्रश्न X १५ अङ्क = ३०	१ प्रश्न X २० अङ्क = २०
जम्मा		१००	४ प्रश्न X १५ अङ्क = ६०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०